

SZOFTVER

A COMPUTERWORLD INFORMATIKA KFT. TÁJÉKOZTATÓJA

- Ashton-Tate a Novotrade-nél
- REALEX a folyamatirányításban
- Teszteltük a DataEase-t
- Microsoft LAN Manager
- Clipper Integrátor Szegedről
- Kétféle 1-2-3
- Szállodai rendszerek
- Az Innopoint EKG-s rendszere
- Borland a Softinvestnél

Mitől fél a vevő?

Arra kerestünk választ, mi az alkalmazók véleménye a szoftverbeszerésről, melyek a legjellegzetesebb gondok és pozitívumok. Hogyan látja a felhasználó?

A forgalmazótól választként arra a kérdésre, hogy miért drágább egy-egy termék, mint a konkurenciáé, gyakran ezt halljuk: — Kérem, mi nemcsak odacsapjuk a szoftvert a vevőhöz, hanem gépre visszük, adaptáljuk, betanítjuk, javítjuk, a fejlesztésekkel követjük. Ez az indoklás elfogadható, de mit mond a felhasználó? — Minden szépen indult, a fejlesztő cég szakértője többször is járt nálunk, a programot használtuk, ha hiba volt, a szakértő kijavította. Ez így ment egészen addig, amíg a fiatalember munkahelyet nem változtatott. Az eladó küldött mást, de az adaptált és többször módosított szoftvert már senki sem értette. Mit tehetünk? Veszünk másikat!

A felhasználó ki van szolgáltatva az eladónak, és kiszolgáltatott az árakkal szemben is. Azok ugyanis magasak! Miért? Gondoljuk el, százötven cég húszféle (majdnem IBM-kompatibilis) gépen fejleszteti ugyanazt a programot. A verseny nyilván árcsökkentő hatású, és a jobb minőségre való törekvése is kényszerít. De nyilvánvaló, hogy mivel többségük csak alacsony példányszámot képes forgalmazni, kénytelenek az árat magasra emelni. Nem lenne hasznosabb, ha az ügyviteli szoftver-szakértők egy, vagy csak néhány csoportja készítené az adóprogramot, másik a nyilvántartásokat, harmadik a készletek optimalizálásának programját? Lássunk néhány konkrét esetet.

A Dunai Vasműben két számítógéppont is van. Céljuk a teljes termelés számítógépes vezérlése és ellenőrzése. Egyes munkafázisokban ezt már meg is valósították! Nagyon sok szoftvert vásároltak különböző cégektől, de gyakorlatilag egyiket sem tudták rendszerükbe beilleszteni, így nekik kellett azokat át- illetve újraírni.

Az Országos Kőolaj- és Gázipari Tröszt 100 fős(1) számítástechnikai részlege maga fejleszt programjait, melyekkel ellátja a trösztnek az ország minden részén található egységeit. Még adó- és bérsprogramot sem vásárolt, igaz, hogy időnkénti aktualizálásokról eltekintve ezekről már évek óta rendelkezik. Csupán néhány alaprendszerrel vett (operációs rendszerek, dBASE, Lotus 1—2—3). Ezek beszerzésével, installál-

ásával és használatával eddig különösebb gond nem volt.

Az ASY kereskedelmi irodavezetője panaszkodott, hogy nincs megfelelő információ mit, honnan, mennyiért lehet venni. Most éppen Unix alatt futó alkalmazói szoftvereket keres, de az „illetékeskerző” cégektől nem kap tájékoztatást. Nyilvánvaló, hogy ugyanezzel a problémával a végfelhasználónak is szembe kell néznie. Ráadásul a szoftver a gépek árához viszonyítva nagyon drága. Korábban milliós nagyságrendű számítógépek mellett a szoftver ára elenyésző volt, ma viszont ha valamelyik vállalat vesz egy XT-t százezer forintért, a gazdasági vezetés nehezen emészt meg, hogy hozzá egy komplexebb nyilvántartó program háromszázezer. A legtöbb felhasználó megkívánja, hogy saját elképzeléseihez alakítsák a programokat, ehhez pedig nincs meg a megfelelő szakértői gárda, nagy a fluktuáció, és a programok sem elég rugalmasan formálhatók. Nyugaton már a fejlesztés kezdetén gondolnak arra, hogy a későbbiekben módosítások, javítások kerülnek majd a programba. Hasonlítsuk csak össze egy feladat hazai és külföldi megvalósításában levő commentek számát!

Az Olajtervben már rendelkeznek a Microsoft Windows-zal, s az egységes kiépítéshez további Microsoft-termékeket szeretnének venni (Fortran, C, Assembler), melyekre már majdnem két hónapja négy héten belüli szállítási ígéretek van, de nemcsak hogy nem kaptak semmit, hanem még csak az ajánlattétőt sem találják. A külföldi szoftverek naprakész állapotba való hozása (update) sem megfelelő. Például megvették a Borland Turbo Pascal 3.0-st, a 4.0-st kénytelenek voltak máshol megvenni, most meg az 5.0-s-ra várnak. A szoftverbehozatal választéka kicsi, s bár sok kisservezeteket vállalkozik, nem képesek megfelelően ellátni ezt a feladatot, a nagy cégek pedig nehézkesek. A nyugati programok dokumentációjával és oktató részével meg vannak elégedve, különösebb betanításra nincs is szükség, ellenben néhány magyar programnál már ellenkező előjelű tapasztalatokat szereztek. Szeretnének kifejleszteni egy komplex rendszert, de a megvásárolt programok nem illeszthetők ebbe. A kisservezeteketek nem ér meg, hogy módosításokra vállalkozzanak, nincs is kapacitásuk hozzá. Vásároltak egy csőtervező szoftvert; lényegében elégedettek vele, bár nagyon drága volt. A hasonló nyugati termék dollárban kerül ugyanannyiba, de talál-

mégis megérné, mivel sokkal bővebb szolgáltatásokat nyújt. (Elég negatív képet fest a magyar szoftver helyzetéről, hogy az említett két megjegyzés mellett, ezzel a termékkel voltak elégedettek!) Jónak tartják, hogy grafikus szerkesztőket több magyar cég is ajánl (pl. AutoCADet) de nekik magasabb szintű programokra van szükségük. (Nemrég az AutoCAD egyik forgalmazója kijelentette, nem kívánnak a többiekkel árkartett alakítani. Ezután némileg meglepő, hogy mindegyikük ugyanazt az árat adta meg.) Az Olajtver a múlt őszelőn megrendelt egy Ventura kiadványszerkesztőt, hamarosan meg is kapta, kiderült azonban, hogy az csak egy ideiglenes változat, ami már másnap nem működött. Ekkor a felhasználó két tűz közé került, a vezetési állandóan követelte rajta a beígért nyomdai munkákat, az eladó meg a pénzt. De csak az eredeti példány leszállításakor fizetett. Nyilván ez is hozzájárult ahhoz, hogy ezt gyorsabban megkapta, csupán fél évet kellett várnia.

A vevő nemcsak az ár csökkenésében látna hasznát annak, ha kevesebben foglalkoznának egyazon fejlesztéssel, hanem abban is, hogy a felszabaduló erők más, fontos szoftvertermékeket hozhatnának létre, melyek szükségességéről meggyőződhetünk.

A VT32 NYÁK-tervezőt kap

Boardstar CAD System annak az új szoftvercsomagnak a neve, amelyet a VIDEOTON Fejlesztési Intézet és a svájci Academie-EIS munkatársai fejlesztenek ki. Értékesítését várhatóan idén, a 2. félévben kezdi meg a Videoton Computer Leányvállalat (1033 Bpest, Vörösvári út 105.; 689-631). A felületszerelt NYÁK-ot tervező szoftver még kialakítás alatt áll. Az elektronikai tervezésben használható programcsomag főbb funkciói: logikai tervezéshez — szimbólumkezelés, logikai elemek szerelése, szimbólum- és elemkönyvtárak, színes grafikus megjelenítés, huzalozási lista generálása; rajzológép-kimenet kártyatervezéshez — az alkatrész- és huzalozási adatok automatikus átvétele a logikai tervező modulból, kézi adatbevitel szerkesztőprogrammal, rendszerkönyvtár a kártya-típusok fizikai adataival, max. 64 réteg kezelésével, interaktív alkatrészelhelyezés, automatikus huzalozás, interaktív módosítás, automatikus ellenőrzés, rajzógép-és fényplotter-kimenet, NC-fűrő szalagkimenet, felületszerelési technológia és vegyes technológia alkalmazási lehetősége.

A szoftver a grafikus alrendszerrel rendelkező, 32 bites VT 32, illetve VT 32x számítógépen futtatható, tárhelye: 4 Mb-át RAM, 40 Mb-átos merevlemez.

Soffinvest, így tovább!

Új oldaláról, a világhírű amerikai Borland fejlesztői szoftvertermékének szállítójaként mutatkozik be a Soffinvest. Előkészület alatt áll az NSZK-beli leányvállalattal, a Heimsoeth/Borlanddal egy hosszabb távú együttműködési szerződés, amely szerint a Soffinvest disztribútori jogokat kap. A Borland első,

egy millió forint értékű szállítmányából március végéig már mintegy 600 ezer forintért el is keltek különféle szerszámjellegű és programnyelv-termékek. A nagy érdeklődést a kitűnő minőség mellett a viszonylag alacsony ár is indokolja. Ime a Soffinvest által már márciusban is kínált Borland termékek árai forintban (ÁFA nélkül):

Pascal 5.0 Professional	26 158,—
Turbo C Professional	26 158,—
C 2.0	16 753,—
Turbo Pascal 5.0	16 753,—
Turbo Pascal Tutorial	4 325,—
Database Toolbox	10 725,—
Editor Toolbox	10 725,—
TSR Toolbox	2 068,—
Graphix Toolbox	10 725,—
Num. Math. Toolbox	10 725,—
Pascal 5.0 Prof + Turbo C Prof (együtt)	38 280,—

Ramacher Tamás igazgató szerint a Soffinvest olyan szerződést kíván a Borlanddal kötni, hogy ennek alapján a nyugati nagykereskedőkkel azonos szolgáltatásokat legyenek képesek a vevőknek itthon nyújtani.

Ganztól a kohóig

1988 január elsején alakult a MÓDUSZ Szervezési, Számítástechnikai és Ügyviteli Közös Vállalat. Ez azonban nem jelenti azt, hogy munkatársai kezdők a szakmában, hiszen a számítógépet már évtizedek óta használták a Ganz-Mávagban, melynek szervezési főosztályától kerültek a MÓDUSZ-hoz. Programjaik a ma sok helyen elkeszített nyilvántartási programok között, állításuk szerint elől állnak, amiben nyilván segítette őket az a tény, hogy ez a szakterületük. Foglalkoznak anyag- és fogyóeszköz-nyilvántartással, főkönyvi és folyószámla-könyveléssel, személyi jövedelemadó elszámolásával, SZTK-val, pénzügyi, karbantartási és határidő-nyilvántartással, vezetői információs rendszerrel. Speciális termékük a KOVIR, komplex kohászati termelésirányítási rendszer, amely kilenc alrendszerből áll: technológiák kidolgozása, előkalkuláció önköltségi szinten, rendelések nyilvántartása és visszaigazolása, ehhez kapcsolódó adatok részletes nyilvántartása és lekérdezhetősége, a termelési teljesítések nyomkövetése, számlázás, készlet-szint-figyelés, árbevétel követése, információk nyújtása a különleges gyártóeszközök készletéről. Lehetőség van a továbbfejlesztésre, többek között, a gyártás-előkészítés, a termelés-szervezés, különböző utókalkulációk, könyvelés, pénzügyi nyilvántartás területén. A rendszer IBM PC-n vagy Novell hálózatban működik. (További információ: 1087 Bpest, VIII. Könyves Kálmán krt. 76.; 137-837)

Szuperszonikus R:BASE

R:BASE néven vált ismertté az amerikai Microrim szoftverfejlesztő cég relációs adatbázis-kezelő rendszere. Ez a programcsomag a korábban a Microsoft által forgalmazott Rbase System továbbfejlesztett vál-

tozata, s jelenleg a legjobb DBMS (Database Management System) rendszernek tartják a vállalati információfeldolgozás területén. (Csak összehasonlítást: az R:BASE 20-szor gyorsabb a Microsoft Rbase Systeméhez képest.) Több mint 600 ezer felhasználójával az adatbázis-kezelők eladási listáján az Ashton—Tate dBASE-e mögött a második.

A februárban Birminghamben megrendezett *Which Computer? Show* kínálta lehetőséget használta ki a Microrim R:BASE Compiler nevű fordítójának bemutatására. A termék a mikroszámítógépek kategóriájában az egyetlen igazi DBMS fordítónak számít, hiszen az R:BASE az alkalmazási programokat közvetlenül végrehajtható kóddá alakítja, feleslegessé téve ezzel egyéb modul közbeiktatását.

Munkatársunk kérdésére, miszerint mi a legnagyobb előnye az R:BASE Compilernek, a Microrim képviselői elsősorban a gyorsaságot említették. Az új fordító alkalmazása átlagban 2-3-szoros, bizonyos esetekben akár 10-szeres sebességet tesz lehetővé. Ez a konkrét alkalmazásoktól, illetve az adott utasításoktól függ. További előnyt jelent az alkalmazási programok továbbfejlesztése szempontjából az, hogy az R:BASE fordító szimbolikus hibakeresője nemcsak teljesítményét, hanem sebességét tekintve is megelőzi versenytársait. *Néhány megkérdéztet szakember véleménye szerint ez a fejlesztési munka idejét akár felére is csökkentheti.* Az R:BASE Compiler mind egy-, mind többfelhasználós környezetben futtatható, s ezért alkalmazása során nincs szükség, hálózati felhasználás esetén sem, olyan költségnövelő tényezőre, mint amilyen például a kiegészítő szoftver. Az R:BASE Compiler támogatja a programok átlapolását.

Mindezeneken túl, a Microrim képviselői, új termékek legnagyobb attrakciójaként a felhasználó által definiálható funkciókat (UDF) említették, melyek lehetővé teszik, hogy Microsoft C-ben vagy Assemblerben írt programok az R:BASE alkalmazási programok segítségével elérhetővé váljanak. Ez nagy mértékben megnöveli az R:BASE relációs adatbázis-kezelő felhasználhatóságát. Az R:BASE Compiler angliai ára 695 GBP. (További információ: Microrim (U.K.), Ltd, 10, Progress Business Centre Whittle Parkway, Slough, Berkshire SL1 6DQ; (44)628667612.)

A—T — nemcsak AT-hez

Az amerikai Ashton—Tate egyike a vezető nemzetközi szoftverfejlesztő társaságoknak; egyedi és többfelhasználós adatbázis-kezelő és üzleti tevékenységet elősegítő szoftvertermékek széles skáláját kínálja személyi számítógépekhez. Évi tiszta bevétele elérte a 270 millió dollárt, és eladásával (több mint egy millió installált szoftverrel), a minigépes adatbázisok világpiacán 60 százalékos felett van. Legismertebb terméke a dBASE adatbázis-kezelő, amely már ipari szabványvá vált.

A rövid időn belül megjelenő *SQL Server* lehetővé teszi PC bázisú munkacsoportok számára, hogy egyidejűleg érthessenek el és használhassanak egy

többfelhasználós adatbázist helyi hálózatban. A PC server gép minden egy megabájtos bővítése több mint 25 további felhasználó kiszolgálását teszi lehetővé. A rendszer a hálózat bármelyik gépéről vezérelhető, nincs szükség egy kiemelt adminisztrátori konzolra. Az *SQL Server* az ANSI szabványú strukturált lekérdező nyelven (Structured Query Language — SQL) alapul, amely lehetővé teszi az alkalmazások és az adatbázisok közötti kommunikációt.

A *TurboSearch* segíti a személyi számítógépek azon felhasználóit, akik sok információval foglalkoznak — titkárnők, kutatók, programozók — adatok, állományok, információk gyors megtalálásában. Lehetővé teszi, hogy az adatkönyvtárban az alábbiak szerint keressenek: szavakat (nyolc szó kereshető párhuzamosan), fájlnév vagy a rögzített dátuma szerint, szóláncokat (legfeljebb nyolc szóból), vagy megadja egyazon paragrafusban levő két vagy több összetartozó szónak a helyét. A *TurboSearch* minden ASCII formátumú szövegszerkesztőt, adatbázist és táblázatkezelőt támogat.

A *dBASE Professional Compiler* egy valódi természetes kódu fordító lesz, amely .EXE végrehajtható fájlokat generál. Lehetővé teszi C és Assembler programoknak az alkalmazásokhoz való közvetlen kapcsolását, ami a dBASE flexibilitását növeli. 1989 elejére ígérik. A táblázat a piacon levő legismertebb Ashton—Tate termékeket tekinti át.

Termék neve	Tárigény (kbájt)	Ár (angol font)
dBASE III PLUS V.1.1	256	119
dBASE III PLUS LAN PACK V.1.1 (5 felhasználó)	384	995
	640 server	
	dBASE III PLUS-szal kombinálva	
dBASE IV	640	595
dBASE IV LAN (5 felhasználó)	640	895
dBASE IV fejlesztőknek	640	895
dBASE-hez kiegészítők (dBASE III PLUS-szal kombinálva):		
Programmer Utilities II	384	89
C programkönyvtár	384	89
C grafikus könyvtár	384	89
Pascal programkönyvtár	384	89
FreeSpace	16	65
Frontrunner	192	145
Step IVWard	640	89
dBASE Direct/36	640	1500
	dBASE III PLUS-szal kombinálva	
dBASE Direct/36	640	2495
Rapidfile 1.2	256	275
	384 hálózatban	
Framework III V.1.1	314	550
Framework III LAN (5 felhasználó)	640	995
Multimate Advantage II	384	495
Multimate Advantage II LAN (5 felhasználó)	360	995
Draw Applause 1.1	538	495
Byline V.1.0	384	195
TurboSearch	512	129
Master Graphics		
Presentation Pack	384	395
printerekkel és filmfelvévőkkel	512	
Chart Master	384	195
Sign Master	384	145
Diagram Master	384	195
Map Master V.6.01	384	299

Menteni a menthető

Nem egy esetben válhat szükségessé, hogy áttérjünk az egyik IBM-kompatibilis XT, AT vagy 386AT gép használatáról a másikra és a winchester teljes tartalmát szeretnénk átmásolni a „rég” gépről az „újra”. Vagy egyszerűen csak ki akarjuk menteni a merevlemez adatait egy másik PC-re. Ezekben az esetekben segíthet az RSCOPY V.2.0. gyors file-átviteli program, amely RS 232 adapterek útján teremthet kapcsolatot a gépek között. Természetesen ha van kéznél egy szabványos, 3 vezetékes null-modell kábel, amely max. 50 méterig biztosít átvitelt a soros pontok között. Mayer Mihály és Holly Balázs (664-000/2615 m.) programjának kezelése megegyezik a PC-nen használatos XCOPY DOS parancs alkalmazásával és sebessége a hajlékonylemezre történő másoláséhoz hasonló (kb. 16 kbájt/s a vonalon; 5-12 kbájt/s protokoll, file-kezelés). Az RSCOPY természetesen a két gép bármelyik lemezéről bármelyik másik lemezére képes másolni. Erőforrás-igény: min. 256 kbájt RAM, szabványos RS 232 adapter (COM1: ...COM4:), DOS 3.0-DOS 3.30, két példány RSCOPY program. A szoftver a következő funkciókat teszi lehetővé: archiválományok másolása; dátum szerinti másolás; alkönyvtárak másolása a megadott könyvtáron belül; rugalmas file-név-kezelés; opcionálisan állítható a kommunikációs adapter neve, illetve az átviteli sebesség. Az RSCOPY referenciaalkalmazása az Olajtervben található. A termék irányára 30 ezer forint.

Táblázatkezelők könyve

Bár a fejlett országokban a PC-s alkalmazások között első helyen állnak, itthon még nagyon kevésbé használják a táblázatkezelő programcsomagokat. Ennek egyik oka, hogy a hazai felhasználók nincsenek tisztában a CALC jellegű szoftverek lehetőségeivel. Balázs Judit és Kertes Klára „Táblázatkezelő programok” című könyve nálunk mindössze a második mű, mely ezzel a témával foglalkozik, de az első, amelyben hasznos alkalmazási példákat találhatunk. Olyanokat, amelyek lépten-nyomon előfordulhatnak és amelyek rávilágítanak arra, miért érdemes spreadsheet-programokat használni. Az olvasó a következő területeken való alkalmazások leírásain keresztül ismerheti meg a táblázatkezelők előnyeit: raktárkészlet-előrejelzés, állásosztások értékcsökkenésének számítása, repülőgép-modell készítése, árbevételi tervteljesítés eredménytáblája. [Műszaki Könyvkiadó.]

Kép tetszés szerint

A Híradástechnika Szövetkezet teljes rendszert (hw + sw) kínál a nem valós idejű képfeldolgozás területeire, mint például mikroszkópi vagy más felvételek kiértékelésére (objektumszámlálás, anyagösszetétel-elemzés, inhomogenitás- és alakvizsgálat), vagy ipari felhasználásra (minőségellenőrzés). A kifejlesztett Kalei-

doscope szoftver használatához szükséges IBM PC-s illesztő kártyát is a HTSZ kínálja. Ez lehetővé teszi a szabványos fekete-fehér videojelek bemenetét, komoly importmegtakarítást jelent, bár az alkotóelemek nagy része még így is behozatalra szorul. A programcsomag három fő részből áll: menüvezérelt képfeldolgozó, FORTH-szerű képfeldolgozási célú nyelv interaktív fordítója és C nyelvű fejlesztői függvénykönyvtár. Funkciójuk: képfelvétel teljes ellenőrzése; képmezőkezelés; grafika (pont, vonal, kör, ellipszis, téglalap); feliratozás; képegometria; képaritmetika (kivonás, összeadás, átlagolás, konstans hozzáadása, „vagy” „és” stb.); szűrések, statisztikai funkciók, LUT kezelés (vágások, LUT váltások). A rendszerrel bizonyos valós idejű képfeldolgozási feladatok is megoldhatók, például átszínezés, tónuskiemelés, álló képre másolás, feliratozás (mozgó képre), illetve ezek kombinációja. A Kaleidoscope ez év második felében kerül piacra.

A Benchmark dicsőrete

Éppen egy éve alakult az R-SOFT Számítástechnikai Kiszövetkezet (1277 Budapest 23 Pf. 45.; tel.: 150-634). 1988 őztől már nemcsak belföldi munkákat vállal, hanem saját jogon exportál is. A brit National Engineering Laboratory tesztje szerint a végelelem programcsomagok között, megbízhatóságban és teljesítményben első helyen áll az R-SOFT PEXFE-3D programja, amely a statikai, hőtechnikai, dinamikai és műszaki analízist segíti (l. a Benchmark c. lap 1988. áprilisi számát). Ezenkívül IBM XT/AT-re rendelésnyilvánítást is programcsomagot fejlesztenek, mely főleg kereskedelmi cégek tevékenységét támogatja. Ennek moduljai: ajánlati nyilvántartás, rendelés-nyilvántartás, szállítólevél-készítés, számlázás és jóváírás, aktuális készletintézkedés, vevői és szállítói nyilvántartás, főkönyvi előkészítés.

Hirdetéstükör

Először jelentkezik új rovatunk, a Hirdetéstükör, amelyben azt vizsgáljuk, hogy egy adott időszakra milyen szoftverrel kapcsolatos hirdetések voltak a legjellemzőbbek a hazai írott és elektronikus sajtóban. Nos, a február közepe és március közepe között eltelt 30 napon, szoftvertermékekkel kapcsolatosan mintegy húsz különböző új hirdetést fedeztünk föl. Legtöbbször a LAN operációs rendszerekre (Novell/NetWare, s-core), az AutoCAD új változatára és a különféle adószámító programokra igyekeztek a forgalmazók a figyelmet felhívni. Külön örömrünk szolgál, hogy vidéki fejlesztők is tudtunk adtak, széles körben érdeklődésre számot tartó termékük van. Ilyen a debreceni Pixel GM, amely a Clipper felhasználóinak nyújt segítséget dokumentációs rendszerével és rutinkönyvtáraival; valamint a győri Szintézis, amely a bizonylatok életét nyomon követő nyilvántartási szoftverrel jelentkezett. Először február végén adott hírt relatív állományok kezelésére szolgáló C nyelvű

könyvtáráról a Megamicro. A Mega Kisszövetkezet és az Atheneum Nyomda közös fejlesztéséről, a nyomdaipari programcsomagról is ezen időszakban értesültünk első alkalommal. Minden bizonnyal az egyik legérdekesebb alkalmazási rendszer (AT-kompatibilis gépekre), az Innopoint Kft. által kínált szoftver, betegek szívritmus-zavarainak regisztrálására, kiértékelésére.

elemzi az eszközök javítására fordított költségeket az idő függvényében. A „Három nővér” jól működő karbantartási rendszer megszervezését segíti elő olyan tervezési, szervezési és irányítási módszerek felhasználásával, amelyekkel idő-, költség- és erőforrásütemezés valószínűsíthető. A továbbfejlesztés iránylya: rak-tárgnyilvántartó rendszerükkel (RAKTÁROL) és VONALKOD programjukkal való összekapcsolás.

Hotel Számalk és Hotel Star

A Számalk saját szállodájában 1988 októberé óta üzemelteti a Mikrotel szállodai információs és számlázó rendszert. A kisebb és közepes szállodák vendégforgalmát intéző programcsomag modulokból áll, úgy mint helyfoglalási rendszer, szerződések és rendelés-állomány, szállodai jellemzők, recepció-ügyvitel, forgalomkövetés, vendég-számlavezetés, napi, havi és éves összesítések. Interaktív üzemmódba és menü-rendszere folytán, használata nem igényel számítógépes ismereteket. A Számalk természetesen nemcsak maga részére fejlesztette a Mikrotel, hanem forgalmazni is szeretné. Irányára 3-400 ezer forint, működése megtekinthető a Hotel Számalkban.

A Videoton Computer Kereskedelmi és Szolgáltató Leányvállalat a finn ERH Systems AB-vel közösen ajánlja, a szállodai ügyvitel teljes gépesítésére alkalmas FRONT OFFICE programcsomagot, a HOTEL S.T.A.R.-t (System für Textverarbeitung, Abrechnung und Reservierung). Amíg a finnek a skandináv piacon már tíz éve ismertek szállodai információs rendszerekkel és más szoftvereikkel, addig a Videoton elsődleges célja gépeinek beépítése a rendszerbe. A rendszer Unix alatt VT 32-n és VT 320-on, valamint DOS alatt a Videoton PC-in már működik is. Emellett más gépeken és hálózatban is forgalmazni kívánják. Másrészt a finnek azért is választották a magyar céget, mert elismerték jó szervizhálózatát és nagyra értékeli szövetkapcsolatait. A rendszer jelenlegi ára 20 ezer USD, tíz példány esetén 10 ezer USD/darab, de az ár várhatóan forintban is megjelenik majd. Moduljai: szobafoglalás, vendégnyilvántartás, ügyfélszolgálat, recepciónyilvántartás, vezetői jelentések, eladások könyvvitele, szövegszerkesztés, interfészek és egyéb kiegészítő szolgáltatások, s ezekből a szálloda összeállíthatja magának azt a rendszert, amire szüksége van.

A „Három nővér”

Az ÉGSZI—Dél-szám Dél-udunántúli Szervező Leányvállalat karbantartást segítő programrendszere XT-n, AT-n és LAN-on működik, három modul tartalmaz. ÁGI — állószék-gazdálkodási információk — feladata az eszközök számbavétele, a gazdálkodási tevékenység támogatása. KATI — karbantartás tervezési információk — az ÁGI által szabott eszközök javításával kapcsolatos teendők tervezését és ütemezését végzi. A tervezés alapját a megelőző időszakokban gyűjtött információk adják. ELI — elemzési információk —

A FORRÁS-hoz közeledve

Egy évvel ezelőtt adtuk hírül (ld. Szoftver 88/3. Agrárrendszer 32 bilen), hogy a mezőgazdasági üzemek komplex, integrált és valóban hardverfüggetlen alkalmazási rendszerének fejlesztését kezdték meg a MÚSZI gesztorsága alatt létrehozott METEOR GT-ben. Ennek az eltelt időszak alatt már tagja lett kilenc termelőszövetkezet, a Videoton és a Húsipari Hízláló Vállalat időközben az ideiglenes névről (MÚSZI Meteor-32) véglegesre, FORRÁS-ra változtatták a rendszer nevét, s elkészült több fontos dokumentum, így a mezőgazdasági üzemek funkcionális modellje és az 53(1) kötetet számláló logikai rendszerterv. Kiderült, hogy a mintegy 16 alrendszerből felépülő FORRÁS-t úgy kell létrehozni, hogy a rendszerreszek önállóan is értékesíthetők legyenek. Az 1990-ben elkészülő programrendszerhez korszerű hardver/szoftver fejlesztői erőforrások állnak rendelkezésre: IBM PS/2 Model 60 és Model 80 gépekre alapozott hálózat, az előzővel összekapcsolt MC 386 alapú LAN, összesen 20 munkahellyel; SQL szabvány implementációját jelentő XQL adatbázis-kezelő, MS-Pascal és MC-C fordítók, képernyő- és tablógenerátor, RDR rendszertervezés-dokumentáló csomag.

Hálózat a hotelban

Szállodák számára olyan komplex hardver/szoftver megoldást kínál az Adatrend Kisszövetkezet (1098 Bpest, Toronyház u. 17/B.; 471-732), amely segít megtervezni a vendégek optimális számát, kiszolgálását, megszervezni és nyilvántartani a hotel kiszolgáló személyzetének munkáját és meghatározni a létesítmény műszaki feltételeivel kapcsolatos teendőket. A kisszövetkezet az INN-FORM (Information Network for Hotel Management) nevű rendszer három alkotórészéből a márciusi TOURCOMP kiállításon, a vendégekkel kapcsolatos szolgáltatásokat tartalmazó Front-Office System-et mutatta be; (irányára 500 ezer Ft). A másik két alkotórész is készen van és ajánlható — halottak az Adatrend képviselőjétől. Az ún. Back-Office System a szállodai irodaszervezést automatizálja, míg a Technology Supervisor System (TSS) az egészségügyi és a technológiai felügyeletet, a tűzjelzést látja el. A hálózatba kötött rendszerelemek egészen a vendégek szobájáig „nyúlnak”. Ez is megkülönbözteti az INN-FORM-ot több más hazai fejlesztésű, hasonló célú rendszertől. A rendszer hazai alkalmazásáról a kiállítás idején még nem tudott az Adatrend beszámolni.

Választékváltás

Márciusban leginkább a TOURCOMP-on és a pécsi NJSZT kongresszus alkalmából rendezett kiállításon találkozhattunk új, hazai szoftvertermékekkel. Ezúttal tehát — a szokásosan sok nyilvántartási csomag mellett — vendéglátással, szállodai alkalmazásokkal kapcsolatos programrendszerek és néhány újabb vidéki forgalmazó termékei is megjelennek táblázatunkban. Az eddig a rovatban még nem szerepelt cégek: Computer Média Kft. (351-140); Softcare Gmk—Triad Gmk

(559-110); SYCOP Kisszövetkezet (203-813); MÓDUSZ Szervezési Számítástechnikai és Ügyviteli Közös Vállalat (137-837); MINORG (Salgótarján [32]-13598); High Computer Kft. (Pécs [72]-15909); Inno-point Egészségügyi Innovációs Park (408-900); DIGIT Számítástechnikai Társaság (Székesfehérvár [22]-16198); HS Gmk—Hardware Software Gmk (1111 Bpest, Beregszász u. 40.); MAGIC Gmk (Sopron [99]-14209) és a Számalk Menü Iroda (365-419).

Szakterület	Felhasználási ajánlat	A program neve	Gyártó vagy forgalmazó	Hardver	Ár (E Ft) ÁFA nélkül
Adó	Személyi jövedelem	SZJA	MÓDUSZ	XT, AT	69
	Bér- és adóelszámolás	SARC	MINORG	XT, AT	/
CAD/CAM	NYÁK-tervezés: blokkdiagram, kapcsolási rajz	SPHINX	Softcare—Triad	XT, AT	98
	NYÁK: Elrendezés-tervezés	PC/BOARD V.3.2	Softcare—Triad	XT, AT	79 ^a 239 ^a
	NYÁK: huzalozás-tervezés	PC/BOARD V.3.2	Softcare—Triad	XT, AT	79 ^a 67 ^a
Egészségügy	EKG-analízis	SM 2000	Innpoint	AT	800 ^a
	Analízis és információk medikusoknak	MEDANIN	SZÁMALK—Menü	XT, AT	100
Építőipar	Költségvetés-készítés	KLTV	ÉGSZI—DÉLSZÁM	XT, AT	60
	Költségvetés-készítés	KALK 88	ÉGSZI—DÉLSZÁM	XT, AT	75
	Költségvetés-készítés	AJAK	ÉGSZI—DÉLSZÁM	XT, AT	110
	AJAK-hoz számlázó		ÉGSZI—DÉLSZÁM	XT, AT	50
	AJAK-hoz szerződés-és ajánlatnyilvántartás		ÉGSZI—DÉLSZÁM	XT, AT	30
	Adattárak karbantartása	NORKA+NORKASPC	ÉGSZI—DÉLSZÁM	XT, AT	100
Hálótervezés	Költségbecslés	VÁR	ÉGSZI—DÉLSZÁM	XT, AT	60
	Költségbecslés	RENOVÁR	ÉGSZI—DÉLSZÁM	XT, AT	95
Karbantartás	Állóeszköz gazdálkodási információk	HSZR-MICRO	SZENZOR Szoftver Kft.	XT, AT, LAN	90 ^a
	Karbantartási információk	ÁGI	ÉGSZI—DÉLSZÁM	XT, AT, LAN	100 ¹
	Elemzési információk	KATI	ÉGSZI—DÉLSZÁM	XT, AT, LAN	150 ¹
	Integrált karbantartás-irányítás	ELI	ÉGSZI—DÉLSZÁM	XT, AT, LAN	80 ¹
Javítási, megelőző munkák ügyviteli rendszere		SUMMA	SZENZOR Gazdaság	XT, AT, LAN	120 ²
			SZÜV, Győr	XT, AT LAN	250 300
Képfeldolgozás	Kamerafelvételek feldolgozása	Kaleidoscope	HTSZ	XT, AT	395 ^a
Kiadvány-szerkesztés	HVP Szövegfájl Közvetlen Nyomtatása		Computer Média	XT, AT, 386 AT, Epson, HP LaserJet, Xerox 4045	3,3
	HVP Klaviatúrakezelő Magyar ABC-hez		Computer Média	XT, AT, 386 AT	3,3
	HVP Szövegfájl Közvetlen Megjelenítése		Computer Média	CGA	6,3
				Hercules	6,3
			EGA	3,3	
	WS, Easy Script stb. szövegfájl HVP alakra konvertálása		Computer Média	XT, AT, 386 AT	0,9
Könyvelés	Főkönyv	FÓKÓR	MÓDUSZ	XT, AT	150
	Folyószámla	FOLYÓKÓR	MÓDUSZ	XT, AT	150
	Főkönyvi- és folyószámlakönyvelés	SZÁMVITEL '89	HS Gmk.	XT, AT	/

Szakterület	Felhasználási ajánlat	A program neve	Gyártó vagy forgalmazó	Hardver	Ár (E Ft) ÁFA nélkül
Mezőgazdaság	Takarmánykeverék-optimalizálás	FODDER-MIX	Novotrade	XT, AT	15
Nyilvántartás	Feladatszerkesztő, adatállomány-kezelő	SENZOR	SENZOR Szoftver Kft.	XT, AT, LAN	68 ³
	Számítéki információk	TAKEH INFO	SZÜV, Szolnok	XT, AT	240
	Általános célú kar-toték-nyilvántartás	MiniBASE	SYCOP	XT, AT	5
	Anyag és fogyóeszköz	AFONYER	MÓDUSZ	XT, AT	190
	Pénzügy	PÉNZÜGY	MÓDUSZ	XT, AT	65
	Határidő	HATI	MÓDUSZ	XT, AT	49
	TB juttatások	SZTK	MÓDUSZ	XT, AT	69
	Karbantartás	KANYIR	MÓDUSZ	XT, AT	59
	Kongresszusi Nyilvántartó Rendszer		ECONORG	LAN	200
Baleseti jegyző-könyvek adatai	BAJ	Fimcoop	XT, AT, C-64	7	
Pénzügy	Operatív pénzügyi feladatok	PÉNZÜGY '89	HS Gmk.	XT, AT	/
Szoftver-fejlesztés	Programok gyorsítása		Magis Gmk.	XT, AT	/
	Tárzeidens DOS-HELP	DOS-SEGIT	SZÁMALK—Menü	XT, AT	4,5
	Saját katalógus-állomány készítése	KIR	SZÁMALK—Menü	XT, AT	15
Termelés-irányítás	Kohászat	KOVIR	MÓDUSZ	LAN	/
Vállalati-információ	Vezetői információ	VIR	MÓDUSZ	XT, AT	69
Vendégforgalom	Szállodai Szobaértékesítési és Foglálási Rendszer		DIGIT	LAN	200
	Szállásfoglalási Fizetendőszolgálati		High Computer	XT, AT	/
	Számítógépes Rendszer				
	Campingek szolgáltatásai	CAMPING '89	HS Gmk.	XT, AT	/
	Tejleskőrű szállodai elszámolás	SZÁLLODA '89	HS Gmk.	XT, AT	/
	Szállodai front-office rendszer	INN-FORM	Adatrend	XT, AT, LAN	500
	Budapesti turista információk	TOURCITY	AMT	XT, AT	500-1000
	Szállodai front-office rendszer	S.T.A.R.	VT Computer	XT, AT	/

¹ — együtt 280 E Ft; ² — irányár; ³ — új ár; ⁴ — irányár, (kiegészítő hardverrel); ⁵ — automatikus NYÁK-tervezés; ⁶ — interaktív NYÁK-tervezés

Hófehérke, hét törpe és ...

A felhasználói jobb, rugalmasabb kiszolgálása érdekében a Szenzor Szervezési Vállalat 1989. február 1-jétől nyolc kisebb üzleti egységet hozott létre. Ezek: Szenzor Számítógépes Kft., Szenzor Információ-rendszer Szervezési Kft., Szenzor Szoftver Kft., Szenzor Vállalatszervezési Kft., Szenzor-MC Vezetési Tanácsadó Kft., Szenzor-CAD Szoftverfejlesztő Kft., R-Soft Szenzor Tanácsadó Kft. és Szenzor Gazdaság-mérnöki Kft. Hogy melyikük Hófehérke, még nem sikerült kideríteni. A felsorolásban utolsóként említett társaság műszeres munkamérést, szervezőtechnikai eszközgyártást, karbantartás-szervezést, számítógépes műszaki és termelési információrendszerek szervezését, munkaszervezést, beruházásszervezést, értékelést is vállal. Summa nevű integrált karban-

tartás-irányítási programcsomagjuk alkalmas álló-eszközök műszaki szempontok szerinti nyilvántartására (pótalkatrész- és kapacitáslistákkal); operatív karbantartási munkák kezelésére; hibák regisztrálására, szemlék ütemezésére; eseménytörténet készítésére és a karbantartási munkák elszámolására. A Szenzor Gazdaságmérnöki Kft. (1055 Bpest, Szent István körút 11.; 126-670) a Summa használatát megelőző szervezési feladatokat (kódrendszerek kidolgozása, bizonylatáramlási folyamatok kialakítása stb.) is vállalja. Az alapváltotat irányára 120 ezer Ft. A Szenzor Szoftver Kft. (1027 Bpest, Fő utca 68.; 150-210) az örököse a jól ismert SENZOR és a HSR-MICRO termékeknek. Vásárlóknak május 12-ig ötnapos *ingyenes* betanítást tartanak Balatonalmádyban (2 fő/vállalat). Az említett 3 szoftver gazdasági előnye: ha egy vállalat bármelyiket megveszi, azt korlátlan számú saját gépen használhatja.

Mindentudó elektronikus térkép

Ilyen még nem volt. Közhasznú és turistainformációkkal teletűzdelt részletes Budapest-térkép a PC képernyőjén; kiválasztható, nagyítható, mozgatható területek; kijelölhető pontos cím (kerület, utca, házszám); kérhető két fővárosi pont között optimális útvonal megadása közteljesítési eszközök igénybevételével, valamint részletes szöveges információk közlése egyes (azonosított, begépelt) idegenforgalmi objektumokról. Mindezeket az a Tourcity nevű PC-s programcsomag produkálja, amely az AMT Kisszövetkezet jövőtől, az UTÁZÁS 89-cel egyidejűleg megrendezett TOUR-COMP szakkiállítás egyik érdekes színtíjait jelentette. A Tourcity tulajdonképpen egy alkalmazási keretrendszer, amelyben pl. a térkép és az idegenforgalmi nevezetességek változásait magának a vevőnek kell követnie, aktualizálnia, erre szolgáló további AMT-programok segítségével, amelyek egyike-másika még nem készült el. Budapest térképén a postai címek mélységében lehet keresni, mégpedig kurzorral való rámutatással, vagy a kinagyítás funkciójával. A Tourcity hardverigénye: PC AT vagy 386AT gép, kétmonitoros rendszer Hercules és EGA-grafikával, 80 Mb-ás merevlemez-egység. Hasznos segítséget nyújt a képernyőn a Help, kár, hogy az utcák, terek nevében hiányoznak az ékezetes betűk. A Tourcity ára borsos, a képszerkesztő programtól függően 0,5—1,0 millió forint.

Lotus termékkála

Az amerikai Lotus cég jelenleg kilenc olyan szoftverterméket tart a piacon, amelyeket a 16 és 32 bites IBM-kompatibilis PC-k használói üzleti, ügyviteli feladatok hatékony megoldására, döntéseik támogatására alkalmazhatnak; ezek az alábbiak:

1-2-3: a legszélesebb körben használt PC-s alkalmazási szoftver a világon, a piacon vezető táblázatkezelő;

Symphony: a nemzetközi piacon vezető helyen álló, integrált (több alkalmazást egyesítő) szoftvercsomag;

Agenda: az információszerzés új szabványát szolgáló csomag;

Manuscript: magasszintű szöveg- és dokumentumfeldolgozó szoftver;

Freelance Plus: a nemzetközi piac vezető helyeinek egyikén álló PC-s ügyviteli grafikai csomag;

Graphwriter II: PC-s táblázatkezelő adatait automatikusan átalakítja diagramokká;

Magellan: a maga nemében páratlan, új típusú segédprogram-csomag merevlemezben lévő információk kezelésére, láthatóvá tételére és használatára;

T-A-C: meglévő nagygépes alkalmazási csomagokat, PC-s alkalmazásokat és kommunikációs csatornákat integráló szoftver;

One Source: CD-ROM-bázisú pénzügyi információk adatbázisok kezelésére alkalmas rendszer.

Csak jogtisztá rendszerek

A CAD/CAM rendszerek mind szélesebb körben történő elterjesztése, komplett szolgáltatás nyújtása — ez a célja az 1988. október 29-én alakult MultiCad Stúdió Műszaki Fejlesztési Szolgáltató Kft.-nek. A 6 millió 900 ezer Ft törzstőkéjű társaság alapító tagjai a Technocom Kisszövetkezet, az Innofinance — Általános Innovációs Pénzintézet, a FOK-GYEM, a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem, az ÉGSZI-Szinva, az Elegant Inform és a Softgamt gmk.

Mint ahogy Nagy Tamás ügyvezető igazgató elmondta, az öt főből álló Stúdió döntően menedzsérségi tevékenységet kíván folytatni, főként szabászati, elektronikai és gépészeti CAD/CAM területen. Központjuk Budapesten van, egy kihelyezett részlegük Miskolcon, az NME Számítógéppontjában működik. Terveik között szerepel, hogy az országban máshol is 1-1 fős részlegeket hoznak létre. Hangsúlyozottan csak jogtisztá szoftverekkel foglalkoznak, természetesen a szükséges hardver-konfigurációt is — megbízható forrásból és az általános gyakorlattól eltérően, 3 éves garanciával — szállítják. Komoly tárgyalásokat folytatnak nyugati partnereikkel az árak mérsékléséről, kedvezőbbé téve így az esélyeket a hazai felhasználók számára. Nem titkolják céljuk a hazai, piac képes CAD/CAM rendszerek nyugati piacokon történő bevezetése is. Alig néhány hónapos tevékenységük konkrét eredményei: mintegy 2 millió Ft értékű szerződés a Diósgyőri Gépgyárral, szintén kb. 2 millió Ft-os szerződés a Földmérő és Talajjavító Vállalattal, valamint kb. 1 millió Ft-os szerződés a BHG-val.

"Kis tőkével indultunk, de napirenden van a kft. bővülése. Szívesen látunk új tőkéstársakat." — szögezte le végül Nagy Tamás. (490-370/57).

Melyiket szeressem?

A Lotus 1-2-3 Release 2.2 és 3.0 verziója bétateszt szinten lényegében egyidejűleg került a kiválasztott amerikai felhasználókhöz. Mindkettő tartalmazza több táblaszervezési közös alkalmazásának lehetőségét, C könyvtárrutinok fogadását. A worksheetek megjelenítésének minősége lényegesen javult, így a grafikai tulajdonságok tekintetében az 1-2-3 felveszi a versenyt a Microsoft Excel-jével.

A 2.2-nél új az UNDO parancs, ami táblázatokról lévén szó, nem csupán egyszerű reciprok függvényt jelent. A saját makrók nyújtotta lehetőségek szignifikánsan megnöttek. A sebesség megegyezik a 2.01-ével (egy funkcióban gyorsabb). A 3.0 nagy lépése a harmadik dimenzió; új nevet kell keresni a worksheeteknek, mégsem mondhatjuk, hogy három dimenziós "lepedő". A 640 kb-át felelti területeket védett módban képes használni, a komplett worksheet megnézhető, módosítható, javítható, visszaküldhető helyi hálózaton. Azonban kibővített tulajdonságai következtében a 3.0 verzió lényegesen lassúbb, mint a 2.2.

Nagyító alatt a DataEase

Az újonnan megalakult Videoton Software Kft. (VTSOFT) által forgalmazni kívánt amerikai DataEase V.2.5 PC-s adatbázis-kezelő csomagról — a demóváltozat alapján — Boros Pál a következő véleményt alakította ki.

A termék opcióival helyi hálózaton, vagy PC—nagy gép összeköttetéssel is működtethető.

Kapcsolat más rendszerekkel:

- A DataEase adatbázisokba: DATAEASE; DIP; ASCII (fix vagy változó hosszúságú rekordok, megadott elválasztó karakterekkel); dBASE III és dBASE II; Lotus 1—2—3 és Symphony rendszerek állományai közvetlenül olvashatók be.

- Kíratás a DataEase adatbázisokból: DATAEASE; DIP; ASCII (fix vagy változó hosszúságú rekordok, megadott elválasztó karakterekkel); Lotus 1—2—3 és Symphony; Mail Merge; Multimate; GrafTalk 5.0 formátumokban adható meg.

Egy-egy alkalmazás az illetéktelen hozzáférés ellen adatbázis-, menü-, mezőszinten védhető. A rendszer 3 hibás bejelentkezés után a további próbálkozásokat kizárja. A felhasználók minősítése meghatározza, hogy milyen feladatokat láthatnak el a működés során. A védelem nem a „szakértő illetéktelen behatoló”, hanem a tapasztalatlan és kellő számítástechnikai ismeretek nélküli felhasználók akaratlan vagy szándékos „adatrongálását” hivatott kiküszöbölni.

A DataEase a dBASE-nél lényegesen több mezőtípus ismer szám (egész-, fixpontos-, lebegőpontos ábrázolásban); szöveg, amely csak számjegyeket tartalmazhat (előzetes formázás nélkül; telefonszám; biztosítási kötvényszám; egyéb); dátum; időpont; pénzösszeg; logikai mező; választék-mező, amely egy-egy alkalmazás során csak az előre meghatározott értékeket veheti fel. Az adatbevitel során tartalmi ellenőrzés írható elő, amely meghatározhatja a mező kötelező kitéltését, egyediségét, előírt intervallumba való tartozását. Az adatbázisban nemcsak primer (közvetlenül adatbevitelből származó), hanem számított mezők is szerepelhetnek. Ezek az adatbevitel vagy riportkészítés során a képernyőre is kiríthatók. A számított mezők jellegük szerint a következők lehetnek: sorszám, alapérték (default), lookup, számítás aritmetikai-, logikai- és reláció-operátorokkal. A számított mezők tartalma védhető a közvetlen felülírásától.

Az adatbázis feltöltéséhez és módosításához tartozó adatlapok képernyőinek megtervezésére kényelmes, „teljes oldalas” szerkesztő nyújt támogatást. Egyetlen adatlap akár 16 egymást követő képernyőre is kiterjedhet. Az adatbevitel könnyítésére mezőnként segítő szövegek adhatók meg (pl. Önnel ide a kliens személyi számát kell írni).

Járulékos szolgáltatások fejlesztőknek

A DataEase LAN könnyen installálható lokális hálózati rendszer. Segítségével az egygépes alkalmazások hálózati rendszerre alakíthatók. Automatikusan gondoskodik az adatbázis konkurrens használatának feloldásáról, az adatbázist érintő tranzakcióknak megfelelően végzi a rekordok,

illetve fájlok zárolását. A zárolási mechanizmusok finomítása menükön keresztül végezhető.

A DataEase Connect a Sterling Software Answer/DB nagygépes rendszerrel tart kapcsolatot. A nagyszámítógépen tárolt adatok DataEase adatbázisként használhatók.

A DataEase GrafTalk alrendszer az adatbáziskezelőt valódi grafikus eszközzel egészíti ki. A riportkészítés során kifejező ábrák készíthetők, amelyek több mint 15 különféle formában jeleníthetők meg.

A DataEase Developer fejlesztő környezet, amely az alkalmazói rendszerek kialakítása és terjesztése során nyújt előnyöket. Eszközei: DataEase LAN; dokumentációkészítő (a formátum választható ASCII vagy Ventura); önállóan futtatható DEMO lemezt készít, amelyen a kezelhető rekordok száma korlátozható; alkalmazás-installációs lemezt állít elő; szükség esetén sűrítőzza a képernyőket és riportokat.

A DataEase-ben tetszik, hogy

- a rendszer dokumentációjának tiszta, könnyen olvasható, világos a szerkezete és a nyelvezete;
- az egyéb külső rendszerekkel való kapcsolattartás sokszínűsége és könnyedsége;
- az illetéktelen felhasználás alapfokú, de jól használható kizárása;
- a kiegészítő rendszerek kínálata;
- könnyed és kiváló függvényekkel támogatott riportkészítés;
- a Query-by-Example alkalmazása;
- tranzakciók megfogalmazási lehetősége;
- a felhasználók minősíthetősége és az hogy a bejelentkező képernyők felhasználónként előírhatók.

A DataEase-ben nem tetszik, hogy

- a tesztelésre átadott B121160 sorozatszámú demó példány igazi alkalmazását kipróbálni a dokumentáció hiányossága miatt nem lehetett, hiányzik az a rész, amely megmondja, hogy a TUTORIAL lemezen található E és T alkalmazásokba milyen néven és jelszóval lehet bejelentkezni. Az illetéktelen hozzáférés egyszerűsége ugyanakkor jellemző, hogy 3 percn belül Rendszer Managerként mégis sikerült a minta-adatbázisokat olvasni, módosítani, belőlük riportot készíteni;
 - az alkalmazói rendszerek képernyőjét csak bizonyos korlátok között határozza meg a fejlesztő. Az állapotmezők, üzenetsorok, címmezők kezelését a DataEase tartja kézben. Ennek megfelelően uniformizált, grafikai szegényes felhasználói képernyők tervezhetők;
 - az a gyanú támadt, hogy bár a DataEase 65 ezer rekord kezelését engedi meg, igazából olyan alkalmazásai számíthatnak sikerre, amelyek nem szándékoznak 2-3000 rekordnál többel foglalkozni;
 - az egyes alkalmazásokban az indexek száma nem korlátozott, de a több index használatának futásidőben kifejezett várható ára sehol sincs részletezve.
- Végül: *A DataEase felhasználásával kapcsolatos elégedetlenségem kívánalom, hogy nálunk csak magyar üzenetekkel és dokumentációval kerüljön forgalomba.*

Folyamatokhoz REALEX

Számítógépes folyamatirányításban alkalmazható keretrendszerrel jelentkezt az INNOTECH Műegyetemi Innovációs Park. A REALEX szoftver segítségével olyan, real-time környezetben működő dedikált felügyelő rendszerek hozhatók létre, amelyek a folyamat többszintű rendszermodelljét felhasználva, a szokásos diszpécser-feladatokat ellátó munkaállomások szolgáltatási szintjét meghaladó specifikációval rendelkeznek. A keretrendszerrel generált felügyelő programok a fejlesztők szerint előnyösen használhatók olyankor, amikor követelmény a folyamattal való intenzív kapcsolattartás és valós idejű együttműködés, néhány másodperces időállandóval. A felhasználási kör: ipari folyamatok, laboratóriumok, kórházi intenzív osztályok monitorozása, osztott intelligenciájú mérőrendszerek vezérlése stb.

A REALEX-szel dedikált rendszerek a hagyományos programozási munka nélkül, a folyamatra vonatkozó ismeretek leírásával hozhatók létre. A keretrendszer kettős kezelői felülettel (hagyományos programfejlesztési, illetve menüvezérelt interaktív környezet) rendelkezik. Hardver előfordrás-igény: PC AT, 1 Mbájt RAM, LAN interfész (jelenleg MMT-HNS). A generálható felügyelő program sajátosságai: max. 100 analóg és digitális bemenet; 400 jelfeldolgozó eljárás; 100 kijelző egység; 100 on-line monitorozó és 100 diagnosztikai szabály. (Információ: BME Műszer- és Méréstechnika Tanszék; 664-011/2057 m.)

Szívügyek

Az Innopoint Egészségügyi Innovációs Park GT. célja vállalkozás jelleggel az egészségügyi kutatások eredményeit *mielőbb* realizálni a piacon. Az érdeklődés középpontjába kerültek most, az általuk forgalmazott SM 2000 Real Time Systemmel, melyet a SOTE szakemberei fejlesztettek ki. Ez egy PC-vel segített 24 órás EKG analízis és dokumentáló rendszer. A monitorozott beteg EKG-ját útésről-ütésre elemzi; az egyes ütéstípusokat, az azokhoz tartozó ritmuszavarbesorolást, s a teljes 24 óra EKG anyagát tárolja. Automatikusan, illetve a kapott paraméterek szerint végez elemzést. A betegnek *nem szükséges hosszú napokra befeküdnie* a kórházba, hanem ambuláns kezelést kap, előírják neki a terápiát, a gyógyszert, és bizonyos idő után visszamegy megfigyelésre, melynek eredményét kiértékelik, és a kezelést aszerint folytatják. Két ilyen rendszer működik már: az egyik természetesen a SOTE-n, a másik a Kardiológiai Intézetben. Szélesebb szakmai közönség előtt az OMKER kiállításán mutatkozik majd be. Már öt cég — köztük külföldi is — jelentkezik, hogy érdekeltek lennének a termék exportjában. A teljes (hw + sw) kiépítés (PC/AT, 10 MHz, 640 kbájt RAM; 20 Mb HDD; 1 FDD; EGA kártya és monitor; 8 bites A/D kártya; DMA üzemmód;

hordozható EKG előerősítő, vagy analóg EKG kimenettel rendelkező EKG monitor; nyomtató), a telepítés, egy év garancia és oktatás, összesen 800 ezer Ft. Tudtukkal ehhez hasonló rendszer csak egy van a világon, az is devizáért. Ajánlják kórházi koronária őrzők, kardiológiai laboratóriumok, intenzív terápiás osztályok, oktatócentrumok, orvosi rendelők és a terápia kontroll számára. A továbbfejlesztés iránya: képessé tenni a Holter zsebkezelő adatainak feldolgozására a rendszert.

Mit lép a bank?

Visszatérő témánk a bankszolgáltatások számítógépesítése. Írtunk már a Számcsövök elképzeléseiről, a Walton finn kapcsolatairól, és többször is megpendítettük, hogy a magyar bankok helyzete e téren nem megfelelő. Most a KFKI szervezett bankinformatikai bemutatót több hazai és külföldi cég bevonásával. Természetesen a nagy horderejű — és magas költségekkel járó — beruházásokat, alaposan meg kell fontolni. A szóban forgó két szempontból is speciális kezelést igényel. Egyrészt Magyarországon még hiányzik a nagy banki rendszerek önálló fejlesztéséhez, működtetéséhez szükséges szakismeret, másrészt az érdeklődést jogosan kiváló nyugati rendszerek a csúcstechnológiára épülnek, és így sok esetben a COCOM megszorításai nehezítik a megvalósításukat. De az idő halad, dönteni kell!

A KFKI a hazai bankszolgáltatások gépesítési feladatainak megoldására egy olyan szakosodott vegyes vállalat megalakítását javasolja, amely a szakértelmet importálja; képes létrehozni a rendszerrel kapcsolatos szolgáltatások ellátására alkalmas hazai bázist, így felelősséggel vállalja a komplex feladatot megoldó rendszerek tervezésére, megvalósítására, karbantartására és továbbfejlesztésére.

A vegyes vállalat magát pénzügyi informatikában jártas nyugati szakértők, valamint hazai számítástechnikai szakemberek alkotnák. Erre már jelentkezők is vannak, olyan hardvergyártók, mint például a KFKI, a Videoton, az Olivetti, a szoftverüzletlen pedig az angol Finance Technology Consultants. Így a kft. már áprilisban megalakulhatna, de szeretnék, ha további tagjelöltek bukkannának fel. Alapvetően fontosnak tartják, hogy a vegyes vállalat ne egy-egy gyártótól, hanem a szolgáltatásokat igénybe vevő bankoktól függjön. Ezért a vállalkozás csak az érdekelt bankok bevonásával lenne életképes.

A bemutatón, amely a hazai bankinformatika helyzetével, lehetséges megoldásaival és eszközeivel foglalkozott, részt vett a KFKI-MSZKI, az angol Finance Technology Consultants, az Olivetti, az OTP, a norvég International Systems, az NSZK-beli Softlab és az STS. Az ír Kindie cég ismertette Bankmaster programcsomagját, amely korrekt megvalósításnak tűnik, folyószámlát vezet, tranzakciókat végez, hitellel foglalkozik, mérleget készít, ismeri a devizákat, ügyel a biztonságos adatszolgáltatásra, azaz mindent tud, ami elvárható tőle.

dBASE IV dimenziók

Időben, még tavasszal megérkezhet az Ashton—Tate világelső, PC-s adatbázis-kezelő programcsomag-családjá sorozatának második, javított változata.

A dBASE IV 1.1 verzió amerikai próbaalkalmazói (bétatesztelői) meg vannak elégedve a csomaggal. Szakértő bennfentesek úgy gondolják, hogy az Ashton—Tate az 1.1 változat forgalmazását az SQL Server LAN hálózati programcsomag tesztelési eredményeitől teszi függővé. A dBASE IV 1.1 azt a mindössze négyhónapos 1.0-ást fogja helyettesíteni, amelyre a felhasználók panaszkodtak. Az amerikai forgalmazó szerint az 1.1 verzióban alkalmazott címke- és riportgenerátor új kódja segíteni fog a gondokon.

A bennfentesek szerint az új változat lényegesen különbözik az előzőtől. Az 1.0-ást a DOS számára fejlesztették ki, az 1.1-est az OS/2 részére (is). Mindkét dBASE IV változatnak támogatnia kell az Ashton—Tate/Microsoft SQL Server-jét.

magyar változatok elkészítésére vonatkozik, s a Novotrade „jogosítványt” kapott, hogy (akár jogi úton) fölérjen az illegális másolók ellen.

Kb. novemberig tartó „amneszia-programot” hirdetnek meg, amelynek lényege: a náruk vásárolt dBASE III Plus-t igen olcsón (49,9 ezer Ft) kapják meg a felhasználók és olcsón becsereíthetik (19,9 ezer Ft) a dBASE IV-re; de aki már rendelkezik legális III Plus verzióval, azokat is megilleti novemberig ez a szolgáltatás. A regisztrált dBASE tulajdonosoknak a változat-becserélés ugyanezért az árértéért lehetséges.

Másolásvédelem a dBASE IV angol verzióján (már kapható!) nincs. Minden megrendelést max. kb. egy hét, 10 nap alatt tudnak kielégíteni. A tavaszi BNV-n magyarul „beszélő” demováltozatot szeretne a Novotrade bemutatni. A magyar cég egyébként jogosan lehet büszke, hogy az A—T vele kötötte első kelet-európai szerződését.

Gépesített kongresszus

Nyár a Budapest Sportcsarnok és a Stadion Hotel lesz a házigazdája annak a nagyszabású kongresszusnak, melynek főmunkálgyűlény lebonyolítása érdekében az Econorg Számítástechnikai Közös Vállalat kifejlesztette kongresszusi nyilvántartó rendszerét. A rendszer célja a résztvevő személyek adatainak nyilvántartása, figyelembe véve a kért szolgáltatásokat (szállás, étkezés, programok), és a speciális igényeket. A rendszer a levelezést három nyelven folytatja, a módosításokról szükség esetén értesítést küld. Részletesebben, a következő funkciókat képes elvégezni: adatok felvétele a jelentkezési lapról, pénzösszeg felvétele banki bizonylatról, jelentkezés visszaigazolása, módosítások végrehajtása, listák készítése, szálláshelyek és azok címeinek felvétele, speciális jelzés felvétele a megkülönböztetett személyek rekordjaiba (VIP stb.), szálláshelyek kiosztása, törzslap készítése, névkártya- és hotelkártya-nyomatás, regisztrálás megérkezéskor. A rendszer IBM PC hálózatra készült, de egyedi gépen is használható. A nyilvántartó rendszer természetesen más kongresszusokon is alkalmazható. Kongresszus-szervezőknek lehetőségük van a programcsomagot és a szükséges hardvert megvásárolni vagy bérelni. Az Econorg akár a rendszer üzemeltetésére is vállalkozik. A program ára: 200 ezer Ft.

Mit ígér a Novotrade?

Fontos részleteket tudtunk meg a Novotrade és az Ashton—Tate (A—T) között létrejött megállapodásról. Ezek szerint a Novotrade, nem kizárólagos jelleggel, az összes A—T termék, minden kelet-európai országra kiterjedő disztribútori jogokat kapott. „Két hazai céggel, a Microsystemmel és a Sofininvesttel meg is kötöttük a kiskereskedelmi forgalmazói szerződést, s két programcsomagnak a végfelhasználói áráról is be tudok számolni” — hallottuk Muth János igazgatótól. „Ezek szerint a dBASE IV-et 99 ezer forintért (+ ÁFA; egyfelhasználós), 139 ezer forintért (+ ÁFA; fejlesztői változat) és 119 ezer Ft-ért (+ ÁFA — LAN verzió); a Framework III integrált csomagot 64,9 ezer forintért dobjuk piacra. Ezek az árak — átszámítva — 20-30 százalékkal múlják felül a nyugati dealer-árakat. Hazánkban egyedülálló lesz az a támogatási rendszer is, amit az A—T-nél megszokott szolgáltatással azonos módon szervezünk meg a felhasználók részére” — mondotta Muth János. Az is kiderült, hogy a Novotrade biztosítékokat kapott az A—T-től, amíg az együttműködés megfelelő, az amerikai cég más disztribútort nem keres Magyarországon. A kizárólagosság a

A LAN Manager feltörőben

A Microsoft márciustól szállítja az OS/2 LAN Manager hálózatvezérlő operációs rendszer „intelligens”, korszerűsített és kibővített változatát. Egyidejűleg több felhasználó, különböző alkalmazási programokkal dolgozhat a LAN Managerrel üzemelő hálózatban. A Microsoft a korszerűsített változatot digitálisan bocsátja a berendezést gyártó ügyfelei rendelkezésére. Az elvégzett bővítés fontos jellemzője, a kezelt adatállományok számának növelése az eddigi 255-ről 64 000-re. A rendelkezésre álló adatállományok számának ezzel a növelésével, a LAN Manager gyakorlatilag kor-

látlan számú felhasználót támogat, akik egyidejűleg megfelelően nagy számú programot használhatnak. Az új MS OS/2 LAN Manager esetében az alkalmazás módjától függ, hogy egyidejűleg hány felhasználó dolgozhat, mivel a különböző programok különböző számú adatállományt használhatnak. Így például a LAN Managernek ez a kibővített változata az olyan programok esetében, mint a Lotus 1—2—3, a Microsoft Excel vagy a Microsoft Word, a felhasználók számát 40-ről 240-re növeli.

IFI az iparban Informatikai Fejlesztő Irodát (IFI) hozott létre az Általános Iparfejlesztési Rt. (1033 Bpest, Tavasz u. 3; 689-060). Az IFI fő célja irodaautomatizálási és szakértői rendszerek fejlesztéseinek és forgalmazási feladatainak — vállalati formában is történő — ellátása, IBM PC- és DEC-kompatibilis gépekre. Tervezik a Hipertext szöveges adatbázis-kezelő kifejlesztését, mellyel várhatóan az év végén lépnek a nyilvánosság elé.

Helyesírás Várhatóan Magyar nyelvű számítógépes értelmező szótár generátor, integrált nyelvű szakértői rendszer néven olyan helyesírás-ellenőrző programcsomag jelenik meg a Softinvest az ószi Complain-en. Amely állítólag 90 százalék feletti biztonsággal képes kiszűrni a PC-kben „szövegszerkesztett” szövegekben előforduló hibákat. A szabadúzó fejlesztők csoportja által készülő szoftver a terv szerint két változatban jelenik majd meg: a drágább verzió illeszthető lesz a Wordstarhoz, Ékszerhez, Venturához, az olcsóbb „speller” pedig önállóan lesz használható.

Clipper(ösítő) Kényelmes, magyar nyelvű Clipper fejlesztői környezetet biztosító PC-s segédprogramot kínál a fejlesztő SZIRT (6701 Szeged, Kelemen L. utca 11., [62]-22188) és a forgalmazó Softinvest és a Computer—M. A Clipper Integrátor jellemzői: menükezelés; tárolható, módosítható aktuális fejlesztői környezet; magyar nyelvű help-képernyők; beépített Borland-stílusú szövegszerkesztő; használat közben a teljes Clipper-fordító magyar nyelven rendelkezésre áll, így az utasítások, függvények, külön ASCII- és szinkód-tábla, s a Clipper disztributív anyagban feltehető segédprogramok részletes leírása. Ár: ÁFA-val együtt 19 500 Ft.

Egymillió forint! És még kb. 100 millió. A KSH adatai szerint ennyi volt (átszámítva) 1988-ban a magyar szoftver, szakember-alkalmazás és számítástechnikai know-how exportjának együttes értéke. Ez több mint 30 százalékos emelkedés az 1987. év teljesítményéhez (750 millió Ft) képest. Új volna persze tudni, mekkora ebből tisztán a szoftverexport (SZKI, Graphisoft, CompuDrug és még néhányan). Reméljük az idei korlátozott rendelkezések sem veszik el a szoftverfejlesztők kedvét és ösztönözik őket, ha a szerzői jogdíj egy részét valótában kaphatják meg 1989-ben is.

1990 közepére a Lotus elkészíti 1—2—3 táblázatkezelő programcsomagja valamennyi PC-típusnak és bizonyos nagygépeknek megfelelő változatát (beleértve az EISA-1 és az OS/2-t, valamint az Apple Macintosh-t, a UNIX-ot, az IBM 370-es nagygépet és a DEC VAX-ot is). Ezt Gerry Anthony, a Lotus Australia újonnan kinevezett igazgatója nyilatkozta Sydneyben, s azt is hozzátette, hogy 1989/90 a Lotus számára a diverzifikáció éve lesz, s ebben az új stratégiában az 1—2—3 általános elterjesztése igen nagy jelentőséget kap.

Védelemrősítés Újabb hazai vírusellenes szoftver került forgalomba. A VIRTEST nem vírusgyilkos, hanem regisztrálja az adatbázisba felvett állományok változásait. A program még a nagy állományokat is elfogadható idő alatt ellenőrzi. A kifejlesztett algoritmus kimutatja azokat a változásokat (szektoron belüli bitcsere stb.), amelyekre a hagyományos ellenőrzési eljárások nem képesek. Az ellenőrzés sebessége mintegy 150 kbit/sec ST 252-1 merevlemezen mérve. A programot a Hemingway Nemzetközi Computing Kft. (1052 Bpest, Pf. 146; 853-747), valamint a Bibliofilia RendszerSzervező és Információs Szolgálat (1428 Bpest, Pf. 87; 188-415) forgalmazza. A VIRTEST dedikált kópiát, névre szóló regisztrációval kerülnek forgalomba. Ár: 9800 Ft. A folyamatos szoftverkövetés is biztosított.

PS/2 UNIX-ot kap Az IBM áprilistól kezdve szállítja saját UNIX operációs rendszerváltozatát, az AIX-ot a két legnagyobb PS/2 gépre, a Model 70-re és a Model 80-ra. Ezenkívül valamennyi más rendszer- és a legtöbb adatátviteli funkció rendelkezésre áll. Ez éppúgy vonatkozik az IBM AIX PS/2 felhasználói, valamint a szükséges alkalmazási interfészekre. További rendszerszoftver-elemek — AIX PS/2 Network File System (NFS), AIX PS/2 Transparent Computing Facility (TCF) és AIX PS/2 X.25 — a negyedik negyedéves lesznek kaphatók. (Információ: IBM Deutschland GmbH, 7000 Stuttgart 80, Pf. 800880, BRD; (49)-711-785/3538 mellék).

Topspeed C Még tavasszal meg akar jelenni a piacon MS-DOS és OS/2 gépeken alkalmazható C fordítóprogramjával a brit Jensen & Partners, Ltd., amelynek elnöke korábban az amerikai Borland International fejlesztési igazgatója volt. A Topspeed C névre keresztelt termék integrált fejlesztői környezetet nyújt; tartalmaz egy többablakos szerkesztőprogramot; kiszolgálja a forgalomban lévő összes tármodellt; része egy ANSI-kompatibilis programkönyvtár. A fordító a brit cég Topspeed Modula-2-jének felhasználásával készült. Ismeretes, hogy a Jensen & Partners eddig világszerte több mint tízezer példányt adott el a Modula-2 fordítóprogramjából. A Topspeed C-nek tehát nemcsak nevében és elterelhetőségében van kapcsolata a Borland C nyelvével, hanem funkcióiban is hasonlít azokra.

Helyreigazítás A Sakkparti remire áll (Szoftver 89/3) cikkünk negyedik mondata helyesen: „A szerzői jogszabályok nem változtak meg, és a munkakörben alkotott szerzői művek védettség, szerzőinek személyi és vagyoni jogai csorbítatlanok.”

SZOFTVER

A COMPUTERWORLD INFORMATIKA KFT. TÁJÉKOZTATÓJA

Kiadja
a **Computerworld Informatika Kft.**
1072 Budapest, Rákóczi út 16.
Levélcíme: 1536 Budapest, Pf.: 386.
Telefon: 117-917
Feladás kiadó: Futás Dezső
Feladás szerkesztő: Kovács Attila
Szerkesztők: Bajzikné Mallás Judit
Bólyai István
Fordító: Ódor Gabriella
Olvasószerkesztő: Budai Tamás
Tervezőszerkesztő: Saánsné Szmuk Judit
Szerkesztéségi titkár: Mártek Istvánné

© 1989. Computerworld Informatika Kft.

Nyomás: Révai Szolgáltató, Budapest

Megjelenik évente tizenkétszer,
csak előfizetőknek.

Híreinket a legmegbízhatóbb
forrásokból merítjük és ellenőrzük,
a kárhozatos gondosságunk ellenére
árvtól téves értesüléseinkért
felelősséget nem vállalunk.

A Computerworld Informatika Kft.
lapjaival — a *Computerworld-Számítás-
technikával* és
a *Mikrovilággal* —, valamint tájékoztatóival
— a *Quick*-kel, a *CompuTREND*-del,
a *SZOFTVER*-rel, az *Editop*-pal és
a *Joint Venture*-rel a világ legnagyobb
számítás-technikai kiadóházhoz,
az IDG Communications céghez
kapcsolódik, amely
harmincánál több országban
közfelosztó irodát jelent meg.
Lefelöltes kiadványai:
Egyesült Államok — *Computerworld*,
InfoWorld, *PC World*, *MacWorld*, *Run*;
Franciaország — *Le Monde Informatique*;
Japán — *Computerworld Japan*;
Kínai Népköztársaság — *China
Computerworld*;
Nagy-Britannia — *PC Business World*;
Német Szövetségi Köztársaság — *Run*,
Computerwoche, *PC Woche*, *PC Welt*,
Olaszország — *Computerworld Italia*.

IDG
COMMUNICATIONS

HU ISSN 0238-0439